

Ellen McArthur – didelis mažos mergaitės triumfas

2005.02.08 dieną Ušante (Ushant – Prancūzija) Ellen McArthur baigė plaukimą aplink pasaulį su 75 pėdų ilgio specialiai šiam reisui pastatytu trimaranu “B&Q Castorama” per 71 dieną 14 valandų 18 minučių ir 33 sekundes. Rekordas prieš tai priklausė Francis Joyon – 72 dienos 22 valandos 54 minučių 22 sekundės (2004.02.05), kuris 20-čia dienų pagerino prieš tai buvusį rekordą. Ellen aplenkė Francis 1 diena, 8 valandomis, 35 minutėmis ir 49 sekundėmis.

Jos pirmas bandymas 2003 metais žlugo, kai lūžo jachtos “Kingfisher 2” stiebas. Tai atsitiko Pietų vandenyne. McArthur yra antras pasaulyje žmogus apiplaukęs non-stop pasaulį su daugiakorpuse jachta. 6 kartus daugiau žmonių yra stovėję Mėnulyje, o į Everestą įkopė net 1800

žmonių. Net 4 vyrams buriuotojams iki šio yra nepavykę to atlikti vieniems su daugiakorpuse jachta.

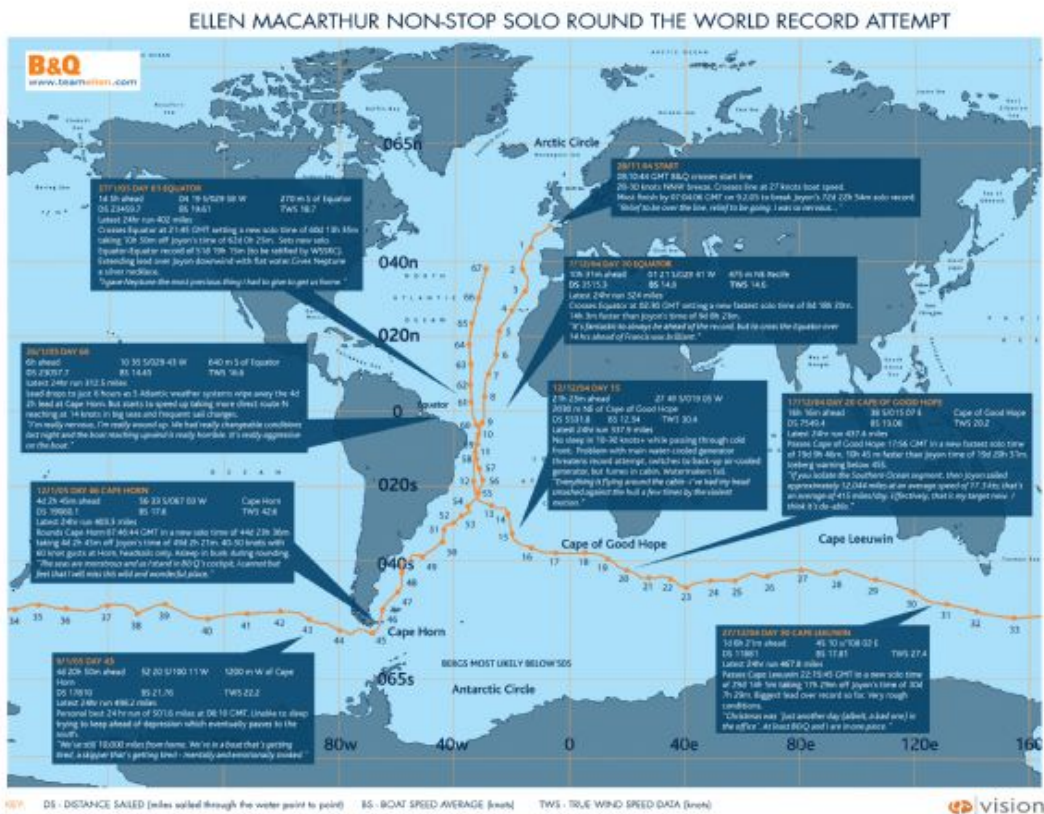

Didžiausias fiksuotas “B&Q” greitis bandomajame plaukime per Atlantą buvo 33 mazgai. “Tai toks smarkus greitis, kad jautiesi kaip aerodinamiame vamzdyje”. Pučiant 3 balų

brizui trimaranas lengvai išvysto 15 mazgų greitį.

Jei kas nors atsitinka, į stiebą, pasakoja McArthur, reikia lipti nepriklausomai nuo oro. Ellen viena geru oru gali įlipti į 30 metrų stiebą per 5 minutes, o per 2 nusileisti. Reikia iškęsti traumas ir nuovargį. Ji miegodavo po 5 valandas į parą, padalintas į 15 minučių ilgio katino snustelėjimus. Tačiau vandenyne nėra laiko jaustis vienišam: “Nėra kada nusivilti ir atsipalaiduoti, esi per daug užsiėmęs, kad pergyventum likti su savimi akis į akį”.

Paklausta, ar ji bijojo susidūrimo su ledkalniais ir žiauriomis audromis, skrisdama 30 mazgų greičiu, Ellen atsakė: “Daug pavojingiau vairuoti automobilį. Turi tiesiog suvaldyti situaciją. Negalima panikuoti. Nėra geresnės vietos pasaulyje dieną jūroje tarp milžiniškų bangų, kai laivas plaukia puikiai”.

Kelionė statistika:

- Nuplauktos 27'354 jūrmylės.
- Vidutinis greitis – 15.9 mazgo.
- Vidutiniškai per dieną 385 JM.
- Maksimum per dieną 501.6 JM.
- Trimarano ilgis 22.9m, stiebo aukštis 30.6m, plotis 16.2m, svoris 8.3t.
- Projektas: Prancūzų Nigel Irens.
- Statyta Australijoje Somersby, 50 km į šiaurę nuo Sidnėjaus.
- Burės: grotas 160 m², genuja-106 m², genakeris-213m².

Tai iššūkis jai, kaip tai buvo ir man
Seras Robinas

Ellen yra 28 metų. Gimusi Britanijoje, Derbišyre (Derbyshire). Jos ūgis tėra 1.57 m. Robin-as Knox-Johnson, 65-ių metų vienutininkas, kuris 1969 metais pirmas apiplaukė Žemės rutulį be sustojimų “The Sunday Times Globe” reise su 32 pėdų medine jachta “Sugaili” per 312 dienas, pasakė: “Klaidinga galvoti, kad viskas priklauso nuo muskulų. Vienutinis buriavimas priklauso nuo smegenų. Ūgis yra netgi ne antras dalykas pagal svarbą. Nemanau, kad baimė įeina į sąrašą. Daugelis nuvargusių žmonių neatsikeltų eiti į denį ir patikrinti – ar viskas gerai. Geras vienutininkas

Nuotraukoje Knox-Johnson grįžta 1969.04.22.

yra tas, kuris sako: “Eisiu miegoti tada, kai viskas laive bus tvarkoje”. Tai reikalauja ryžto ir vidinės disciplinos”.

Ellen susitaupė pinigų pirmai savo jachtai taupydama kišenpinigius, duodamus pietums. Įsigijo 21 pėdos jachtą ir būdama 18-os metų apiplaukė Britanijos salą. Nuo mažens pasižymėjo gera vienutininkės orientacija. Tai reiškia, kad ji sugebėdavo sportinėje jachtoje vienu metu valdyti apie 20 įvairiausių laivavirvių. Vienutininkas – tai ne tas žmogus, kuris nesugeba vienoje jachtoje plaukti su kitais žmonėmis. Jam tai tiesiog nuobodžia, nei viską daryti vienam. Jie pasižymi hyper darbingumu. Ellen plaukimo metu dirbo 71-ą dieną po 19 valandų kasdien. Kas krante taip dirba?

Ji finišavo antra 2001 metų Veede Globe vienutininkų lenktynėse aplink pasaulį ir tapo buriavimo žvaigžde. Tada jai buvo 24 metai. Žmonės buvo taip nustebinti šios merginos dalyvavimu, kad pamiršo, kas buvo pirmas. Dažniausiai vienutininkai būna garbesnio amžiaus. Pirmas vienutininkas, užfiksuotas rašytiniuose dokumentuose, buvo Joshua Slocum, kuris į savo kelionę aplink pasaulį išsiruošė su 35 pėdų lobsterių žvejybine škuna 1895 metais, kai jam buvo 51-i metai. Tada jo kelionė truko tris metus, nes jis sustodavo užsidirbti pragyvenimui. Kartais net pusę metų. Seras Francis Charles Chichester su savo 54 pėdų jachta “Gypsy Moth-VI” išplaukė į kelionę aplink pasaulį 1967 metais, kai jam buvo 65-ri. Jis sustojo vieną kartą. Kelionė truko 9 mėnesius ir vieną dieną, iš kurių plaukimui teko 266 paros. Seras Robin-as Knox-Johnson su 32 pėdos ilgio “Sugaili” išplaukė 1969 metais, kai jam buvo 65-eri. Kelionė truko 312 parų, tačiau Robinas apiplaukė pasaulį be sustojimų. Franciui Joyon 2004 metais buvo 48-eri.

Šioje gretoje atsirado ir Ellen McArthur. Bet jai tik 28-eri! Atsitiktinumas? Fenomenas? Akceleracija? Ne. Tai žinių visuomenės fenomenas, leidžiantis mokytis iš svetimos patirties. Šiais laikais vienutininkas turi palydovinę navigaciją, palydovinį telefono ir interneto ryšį, radarus, skaitmeninius jūrlapius, meteo prognozes. Susiruošti kelionei (iš navigacinės pusės) tapo kur kas greičiau. Anksčiau sėkmę lėmė patirtis ir pasaulio pažinimas “savo kailiu”. Nūnai visa tai prieinama dėka “kranto” komandos pagalbos ir patarimų. Jei anksčiau vienutininkas turėdavo plaukti savo rizika, nežinodamas, kas jo laukia “už sekančio kampo”, tai dabar įmanoma apiplaukti audras, pamatyti ledkalnius iš didelio atstumo, paklausti patarimo telefonu ar elektroniniu laišku.

Tačiau plaukimas burine jachta aplink pasaulį – tai anaiptol ne pasivaikščiojimas mėnesienoje. Nuo tada, kai pradėtos rengti Veede Globe vienutininkų varžybos (1989 m.) du buriuotojai žuvo, o kiti buvo išgelbėti. 1992 Nigel Burges iš Monako žuvo mįslingomis aplinkybėmis Biskajaus įlankoje. 1996 metais kanadiečio Gerry Roufs jachta nuskendo ir buvo išplauta į Čilės krantus. Buriuotojo kūnas nebuvo surastas. 1996 metais laimingasis Tony Bullimore praleido kelias paras apvirtusios jachtos viduje susidariusiame oro kamštyje, kol buvo išgelbėtas Australijos karo laivyno pajėgomis. Apie nelaimę pranešė palydovinis radijo švyturys (EPIRB). Jachtos falškilis neatlaikė audros smūgių ir atsiskyrė nuo korpuso. Jachta apvirto per kelias sekundes ir Tonis įnėrė į vidų pro Antarkties vandenį. Pagrindiniu jo priešu tapo hipotermija – kūno atšalimas.

2005.02.09. Paruošė A.Dovydenas.

Vienutininkų (ir ne) rekordų kaleidoskopas:

1522: Pirmas plaukimas aplink pasaulį. **Ferdinand Magellan** paliko Ispaniją su penkių laivų flotile ir 237 žmonių. Buvo nužudytas Filipinuose. Po trijų metų į Ispaniją grįžo vienintelis laivas su 18 išsigelbėjusių žmonių.

1898: Pirmas žmogus, amerikietis **Joshua Slocum** apiplaukė pasaulį vienas su jachta "Spray" (angl. Spray - Purslas). Kelionė truko 3 metus. Jis grįžo į Bostoną 1898 metų birželio mėnesį.

1967: Pirmas keliautojas, apiplaukęs žemės rutulį su vienu sustojimu – seras **Francis Chichester** 1966-67 metais su "Gypsy Moth-VI". Plaukimas truko 226 paras. Buvo sustojęs Sidnėjuje remontui.

1969: Seras **Robin Knox-Johnston** pirmasis apiplaukė pasaulį vienas be sustojimų. Kelionė truko 312 paras. Išplaukė iš Falmouth su jachta "Suhaili" 14 birželio 1968. Grįžo sekančių metų balandžio 22.

1971: Seras **Chay Blyth** tapo pirmuoju žmogumi, apiplaukusių su burine jachta aplink pasaulį prieš vyraujančius vėjus ir sroves (iš rytų į vakarus) su laivu "British Steel". Kelionė truko 392 paras. Jis ir po šiai dienai yra vienas iš trijų žmonių, atlikusių tokią kelionę.

1988: **Kay Cottee** – pirma moteris apiplaukusi viena pasaulį. Jai kelionė užtruko 189 paras.

1989: **Olivier de Kersauson** vienutininkas daugiakorpuseris jachta apiplaukęs pasaulį per 125 paras, 19 valandų ir 32 minutes. Šis rekordas liko nepalietas 15 metų, kol 2004 metais Francis Joyon pagerino jį net 52-jomis dienomis.

1994: **Bourgnon** nustatė 24 valandų greičio rekordą, lygų 540 jūrmylėms. Vidutinis greitis - 33.75 mazgo.

1997: Naujas daugiakorpuserio rekordas - 71 para. Jachta – "Sport-Elec". Jachtoje plaukė 10 žmonių įgula. Tai buvo ta pati jachta, kuria 2004 metais **Francis Joyon** atliko rekordinį plaukimą, bet vienas.

2001: **Michel Desjoyeaux** su 60 pėdų vienkorpuserine jachta nustatė naują rekordą - 93 paras, 3 valandos, 57 minutės ir 32 sekundės. Jis sumušė Titouan Lamazou rekordą, lygų 109 paroms. Šiose Vendee Globe varžybose antra finišavo **Ellen MacArthur**, 24 metų amžiaus britė. Ji distancijoje užtruko 94 paras ir buvo jauniausia ir greičiausia moteris, atlikusi vienutininko kelionę aplink pasaulį.

2002: **Bruno Peyron**, prancūzas, ir jo 14-os žmonių įgula su 110 pėdų katamaranu "Orange" pasiekė naują rekordą Žiulio Verno reise (Jules Verne Trophy) - 64 paras, 8 valandos, 37 minutės.

2004: **Francis Joyon** sumušė Kersausono 125 parų rekordą daugiakorpuserine jachta. 48-ių metų Francis pasiekė Prancūzijos uostą Brestą per 72 paras, 22 valandas, 54 minutes ir 22 sekundes.

2005: **Ellen McArthur**, 28-ių metų mergina, su 75 pėdų trimaranu "B&Q" sumušė Francis Joyon-o rekordą 1 su viršum paros. Jos laikas lygus 71 parai, 14 valandų, 18 minučių ir 33 sekundžių.

McArthur jachta "B&Q Castorama"

Žinutė nuo FRANCIS JOYON
Antradienis, 8 vasario 2005, 03:17

Aš visada sakiau, kad Ellen yra rimtas priešininkas, ir galiu šiandien matyti, kaip ji įrodė mano teisumą. Faktas, kad ji gali plaukti aplink pasaulį viena – nieko nestebina, bet faktas, kad ji sumušė rekordą – nusipelno mano nuoširdžiausių sveikinimų. Ellen pasiekė šio rezultato

sunkiuose etapuose, pučiant pietvakarių vėjams su škvalais, spaudžiančiais jachtą žemyn. Jos trimaranas yra didelis, buringumas taip pat, ir tokiais momentais jokia kranto komanda negalėdavo jai ku nors pagelbėti.

Aš tikėjausi išlaikyti savo rekordą ilgesnį laiką. Bet tai jau nėra tai, ką aš galėčiau dabar padėti ant pakylės. Spaudos konferencijos metu, įvykusios mano finišo

savo pastangų koncentracijos dėka. Jos komanda dirbo sunkiai ir gelbėjo jai prieš ir viso reiso metu. Būti gerai remiamam – vienas dalykas, bet kai randi save Pietų vandenyno žemutinėse platumose tokio tipo jachtoje, tikrai jautiesi labai vienišai. Turėdamas pietinių platumų patirties su vienkorpūsėmis jachtomis, ir esant šiems išpūdžiams dar labai šviežiems, aš žinau, kad psichologiškai tai labai sunku. Esu tikras, kad kartais būdavo labai sunku, ir aš pastoviai apie ją galvojau, kai ji būdavo

metu, aš sakiau, kad yra įmanoma pagerinti mano laiką, turint omenyje mano prarastą laiką štiliaus zonoje. Bet nesitikėjau, kai tai bus Ellen, kuri sumušė mano rekordą taip greit ir taip puikiai. Dar kartą – šauniai padirbėta!

Francis Joyon
Buvęs pasaulio rekordo savininkas prieš Ellen

